

גִּיסָא, אֲתַחֲזִי תְּהוּא תְּרַבָּא, בְּרִשְׁמִינ עֲמִיקוּן, חַד
 גְּבַר תְּקִיף, סוּלְמָא דְקִימָא בִּי"ג עֲלָמִין. תְּגִיר תְּהוּא
 תְּרַבָּא, לְמַעַבְד נִוְקָמִין. עֲמִיָּה תְּגִירִין שְׁתִּין אֲחֵרִין,
 כְּלָהוּ מִשְׁתַּלְחָפִי (נ"א מְתִילָפִי) (ס"א מְשַׁלְפִי) נִצְחִין קְרָבָא,
 חָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים מה) תְּגוֹר תְּרַבְּדָּ עַל יַרְדְּ גְבוּר
 הוֹרְדָּ וְהַדְרָדָּ. וְכְּתִיב (שיר השירים ג) כָּלָם אֲחֵזִי תְּרַב
 מְלוּמְדֵי מְלַחְמָה וְגו'. בְּכַמָּה גְּוֹנִין מִתְּהַפְּכִין
 אֲנַפְיָהוּ, לִית דִּידַע לֹון, בַּר חַד תּוֹלְעָתָא
 דְשָׂאט (ס"א דְשָׂאֲרֵי) בִּין נוּנֵי יַמָּא, כָּל אֲבָנִין דְאֲעַבְר
 עֲלֵיהוּ מִתְּבַקְעִין.

בְּתֵּהוּא זְמָנָא, קָלָא דְנָפִיק מֵאִינוּן דְחִגְרֵי תְּרַבָּא,
 מְבַקַּע תְּמַנְיָסָר טוּרִין רַבְרָבִין, וְלִית מָאן
 דִּירְפִין אוֹדְנִיָּה. כְּלָהוּ עֲלָמָא סְתִימִין עֵינִין, אֲטִימִין
 לְבָא, לִית מָאן דִּישְׁנַח דְחָא בְּנִינָא לְסְתוֹר פֶּד

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

גְּוֹנִים מִתְּהַפְּכִים פְּנִיָּהֶם, שְׂאִין מְכִיר
 אוֹתָם פְּרַט לְתוֹלְעַת אַחַת שְׂשֻׁמָּה (שְׂשׂוּרָה)
 בֵּין דְּגֵי הַיָּם, כָּל הָאֲבָנִים שְׂעוּבָרוֹת
 עֲלֵיהֶם נִבְקָעוֹת.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַקּוֹל שִׁיּוּצָא מֵאוֹתָם חִגְרֵי
 הַחֶרֶב, מְבַקַּע שְׂמוֹנָה עֶשֶׂר הָרִים גְּדוּלִים,
 וְאִין מִי שִׁירְפִין אֲוִינוּ. כָּל הָעוֹלָם סְתוּמֵי
 עֵינָיִם, אֲטוּמֵי לֵב, אִין מִי שִׁישְׁנִיָּה, שְׂהָרֵי
 הַבְּנִין סְתוּר כְּשִׂעוּשִׁים מְעֵשִׂים שְׂאִינָם

מִתּוֹךְ הַגְּדוּלָּה. שְׁנֵי עֲדָדִים מְצַד זֶה וּמְצַד
 זֶה, נִרְאִית אוֹתָהּ הַחֶרֶב בְּרִשְׁמִים
 עֲמֻקִּים, גְּבַר אַחַד תְּקִיף, סָלָם שְׂעוּמֵד
 בְּשִׁלְשָׁה עֶשֶׂר עוֹלָמוֹת חִגוֹר אוֹתָהּ הַחֶרֶב
 לְעֵשׂוֹת נִקְמוֹת, וְעַמּוֹ חִגוֹרִים שְׂשִׁים
 אַחֲרֵים, כָּלָם מְחַלְפִים (מְלַמְדֵי) (שׁוֹלְפֵי) מְנַצְחֵי
 קְרַב. זֶהוּ שְׂכָתוּב (תהלים מה) חִגוֹר חֶרֶבְךָ עַל
 יַרְדְּ גְבוּר הוֹרְדָּ וְהַדְרָדָּ. וְכְּתוּב (שיר ג) כָּלָם
 אֲחֵזִי חֶרֶב מְלַמְדֵי מְלַחְמָה וְגו'. בְּכַמָּה

עֲבָדִין עוֹבְדֵן דְּלֹא מִתְבַּשְׂרֵן, סְאֵטִין מֵאֲרָחָא
 דְּתַקְנָא, יְמִינָא אֶעְדִּי, וּשְׂמָאֲלָא שְׁלֵטָא, כְּדִין עֲרִיין
 אֲשֶׁתְּכֹחוּ. וְזִי לְחֵיבֵיָא דְגֵרְמִין דָּא בְּעֵלְמָא, דְּהָא
 לָא מִתְבַּרְכִּין לְעֵילָא, עַד דִּישְׁתַּעֲזֹן אֵינוֹן לְתַתָּא.
 דְּדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קד) וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בְּרַכִּי
 נַפְשִׁי אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ. (ע"כ).

עֲרֹת אָבִיד וְעֲרֹת אַמְדָּ לֹא תִגְלֶה. (ויקרא ח"י) רַבִּי
 חֵיָא פְּתַח. (שיר השירים ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר
 כֵּן דוּדֵי בֵּין הַבְּנִים וְגו'. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרֵיָא,
 אֲבָל פְּמָה חֲבִיבָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִידָ
 הוּא. דְּהִיא מְשַׁבַּחַת לִיהּ בְּהָאִי. הָכָא אֵית
 לְאַסְתְּכֵלָא, אַמְאִי מְשַׁבַּחַת לִיהּ בְּתַפּוּחַ, וְלֹא בְּמִלְהָ
 אַחֲרָא, אוּ בְּגוֹזְנִין אוּ בְּרִיחָא אוּ בְּטַעְמָא.

אֲבָל הוּאִיל וּכְתִיב תַּפּוּחַ, בְּכֵלָא הִיא מְשַׁבַּחַת
 לִיהּ, בְּגוֹזְנִין, בְּרִיחָא, וּבְטַעְמָא. מַה תַּפּוּחַ

לשון הקודש

הַיַּעַר כֵּן דוּדֵי בֵּין הַבְּנִים וְגו'. אֵת
 הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוֹ הַחֲבֵרִים, אֲבָל פְּמָה
 חֲבִיבָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקְּדוּשָׁא
 בְּרוּךְ הוּא שֶׁהִיא מְשַׁבַּחַת אוֹתוֹ בְּזוֹה.
 כָּאֵן יֵשׁ לְהַתְּבוֹנֵן, לְמָה הִיא מְשַׁבַּחַת
 אוֹתוֹ בְּתַפּוּחַ וְלֹא בְּדָבָר אַחֵר, אוּ
 בְּגוֹזְנִים אוּ בְּרִיחַ אוּ בְּטַעַם?
 אֲבָל הוּאִיל וּכְתִיב תַּפּוּחַ, בְּכֵלָא הִיא

בְּשָׂרִים, סוֹטִים מִדְּרֹךְ תַּקִּינָה, הִימִין סְרָה
 וְהַשְּׂמָאל שׁוֹלֶטֶת, וְאֵז מְצוּיֹת עֲרִיֹת. אוּ
 לְרְשָׁעִים שְׂגוֹרְמִים אֵת זֶה בְּעוֹלָם, שְׁהֵרִי
 אֵין מִתְבַּרְכִּים לְמַעְלָה עַד שְׁיִכְלוּ אוֹתָם
 לְמַטָּה. זֶהוּ שְׂכַתוֹב (תהלים קד) וּרְשָׁעִים עוֹד
 אֵינָם בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ. (עד כאן)
 עֲרֹת אָבִיד וְעֲרֹת אַמְדָּ לֹא תִגְלֶה.
 רַבִּי חֵיָא פְּתַח, (שיר ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי

הוּא אֲסוּוֹתָא לְכֻלָּא, אוֹף קִדְשָׁא בְּרִידְהוּא אֲסוּוֹתָא
 לְכֻלָּא. מַה תְּפוּת אֲשֶׁתִּכַּח בְּגוּוֹנֵי, כְּמַה דְּאוּקִימָנָא,
 אוֹף קִדְשָׁא בְּרִידְהוּא אֲשֶׁתִּכַּח בְּגוּוֹנֵין עֲלָאִין. מַה
 תְּפוּת אִית בֵּיה רוּחָא דְקִיק מְכָל שְׁאֵר אֵילָנֵי, אוֹף
 קִדְשָׁא בְּרִידְהוּא כְּתִיב בֵּיה (הוֹשֵׁעַ יד) וַיִּרִית לוֹ
 כְּלָבָנוּן. מַה תְּפוּת טַעְמִיה מְתִיקָא, אוֹף קִדְשָׁא
 בְּרִידְהוּא כְּתִיב בֵּיה (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) חֲפוּ מִמֶּתְקִים.

וְקוֹדְשָׁא בְּרִידְהוּא מְשַׁבַּח לָהּ לְפָנֶיךָ יִשְׂרָאֵל
 כְּשׁוֹשְׁנָה, וְהָא אוּקִימָנָא מְלִי, אֲמַאי
 כְּשׁוֹשְׁנָה, וְהָא אֲתָמַר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּשַׁעֲתָא
 דְּאֲסָגִיאוּ זַבְּאֵי בְּעֵלְמָא, בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל סִלְקָא רִיחִין
 טָבִין, וּמִתְבָּרְכָא מִמְּלָכָא קִדְשָׁא, וְאֲנַפְחָא נְהוּרִין.
 וּבְזַמְנָא דְּאֲסָגִיאוּ חֲיִיבִין בְּעֵלְמָא, כְּבִיכּוּל בְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל לָא סִלְקָא רִיחִין טָבִין, וְאֲטַעְמַת מְסֻטְרָא

 לשון הקודש

מִמֶּתְקִים.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁבַּח אֶת
 בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה, וְהָרִי
 בְּאַרְנוֹת אֶת הַדְּבָרִים לְמַה כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה,
 וְהָרִי נִתְבָּאֵר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּשַׁעֲתָא
 שְׁמֵתֵרְבִים צְדִיקִים בְּעוֹלָם, בְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל מַעֲלָה רִיחֹת טוֹבִים,
 וּמִתְבָּרְכַת מִן הַמְּלָךְ הַקְדוּשׁ, וּפְגִיחָהּ
 מְאִירִים. וּבְזַמַּן שְׁמֵתֵרְבִים הָרְשָׁעִים

מְשַׁבַּח אוֹתוֹ - בְּגוּוֹנִים, בְּרִית, וּבְשָׁעִים.
 מַה תְּפוּת הוּא רְפוּאָה לְכֻל - אֵף הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא רְפוּאָה לְכֻל. מַה תְּפוּת נִמְצָא
 בְּגוּוֹנִים, כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ - אֵף הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא נִמְצָא בְּגוּוֹנִים עֲלִיוֹנִים. מַה תְּפוּת יֵשׁ
 בּוֹ רִית דִּק מְכָל שְׁאֵר הָעֵצִים - אֵף
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתוּב בּוֹ וַיִּרִית לוֹ
 כְּלָבָנוּן. מַה תְּפוּת טַעְמוֹ מְתוּק - אֵף
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתוּב בּוֹ חֲפוּ

אֲחֵרָא מְרִירָא. כְּדִין, כְּתִיב (איכה ב) הַשְּׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם
אָרֶץ וְגו', וְאַנְפָּתָא חֲשׂוֹכָן.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּשַׁעֲתָא דְאַסְגִּיאוּ זַכָּאִין בְּעֵלְמָא,
כְּתִיב (שיר השירים ב) שְׂמֵאלוּ תַחַת לְרֵאשֵׁי וַיְמִינוּ
תְּחַבְּקֵנִי. וּבְזַמְנָא דְאַסְגִּיאוּ חֲיִיבִין בְּעֵלְמָא,
כְּתִיב (איכה ב) הֵשִׁיב אַחֲזֹר יְמִינוּ. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר
מִהָכָא, (משלי טז) וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף, כְּלוֹמַר פְּרִישׁ
מִלְכָּא מִן מְטְרוֹנִיתָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב עֲרוֹת אַבְיָד
וְעֲרוֹת אַמְךָ לֹא תִגְלַח.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָהוּא יְתִיב קָמִי אַבּוּי, אָמַר לֵיהּ, אִי
פְּרַקְלִיטָא בְּעֵלְמָא בְּמְטְרוֹנִיתָא אֲשַׁתְּכַח, וְאִי
קְטִיגוֹרִיא בְּעֵלְמָא, בְּמְטְרוֹנִיתָא אֲשַׁתְּכַח, אַמְאִי.
אָמַר לֵיהּ, לְמִלְכָּא דְהָהוּא לֵיהּ בַּר מְמְטְרוֹנִיתָא, כָּל
זַמְנָא דְהָהוּא בְּרָא עָבִיד רְעוּתָא דְמִלְכָּא, מִלְכָּא

לשון הקודש

מִפְּרִיד אֱלוֹף, כְּלוֹמַר, מִפְּרִיד אֶת הַמְּלָךְ
מִהַגְבִּירָה. זֶהוּ שְׂכַתוֹב עֲרוֹת אַבְיָד וְעֲרוֹת
אַמְךָ לֹא תִגְלַח.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָהוּא יוֹשֵׁב לְפָנַי אַבּוּי. אָמַר
לו', אִם פְּרַקְלִיט יש בְּעוֹלָם, הוּא נִמְצָא
עִם הַגְּבִירָה. וְאִם יש בְּעוֹלָם קְטִיגוֹר, הוּא
נִמְצָא עִם הַגְּבִירָה. לָמָּה? אָמַר לו', לְמַלְךְ
שֶׁהִיא לוֹ בֵּן מִן הַגְּבִירָה – כָּל זְמַן שְׂאוֹתוֹ
הַבֵּן עוֹשֶׂה אֶת רְעוּן הַמְּלָךְ, הַמְּלָךְ שֶׁם

בְּעוֹלָם, כְּכִיכּוֹל אֵין בְּנִסְתּ יִשְׂרָאֵל
מִעֲלָה רִיחוֹת טוֹבִים, וְטוֹעֵמַת מִהָעֵד
הָאֲחֵר הַמֵּר, אִז כְּתוֹב (איכה ב) הַשְּׁלִיךְ
מִשָּׁמַיִם אָרֶץ וְגו', וּפְנִיָה חֲשׂוֹכִים.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּשַׁעֲתָא שְׂמַתְרַבִּים
צְדִיקִים בְּעוֹלָם, כְּתוֹב (שם ב) שְׂמֵאלוּ תַחַת
לְרֵאשֵׁי וַיְמִינוּ תְּחַבְּקֵנִי. וּבְזַמְנָן שְׂמַתְרַבִּים
רְשָׁעִים בְּעוֹלָם, כְּתוֹב הֵשִׁיב אַחֲזֹר יְמִינוּ.
רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר מִכָּאן, (משלי טז) וְנִרְגָן

עֶבֶד מְדוּרִיָּה בְּמִטְרוֹנִיתָא. וְכֹל זְמַנָּא דְלֹא הָוָה
הָהוּא בֵּר עֶבֶד רְעוּתָא דְמַלְכָּא, מַלְכָּא פְּרִישׁ
מְדוּרִיָּה מִמִּטְרוֹנִיתָא.

בְּךָ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּפְנִסְת יִשְׂרָאֵל, כֹּל זְמַנָּא
דְיִשְׂרָאֵל עֶבְדִּין רְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁנֵי מְדוּרִיָּה בְּכַנְסְת יִשְׂרָאֵל. וְכֹל
זְמַנָּא דְיִשְׂרָאֵל לָא עֶבְדִּין רְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׁנֵי מְדוּרִיָּה בְּכַנְסְת
יִשְׂרָאֵל. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְיִשְׂרָאֵל הוּא בְּרָא
בּוֹכְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְכִתְיִב, (שמות ד) בְּנֵי
בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. אֲמַא, דָּא הִיא כְּנָסְת יִשְׂרָאֵל
דְכִתְיִב, (משלי יא) וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אֲמֹךְ.

תָּא חַוִּי, כֹּל זְמַנָּא דְיִשְׂרָאֵל רְחִקִין מֵהִיכְלָא
דְמַלְכָּא, כְּבִיכּוֹל מִמִּטְרוֹנִיתָא אֲתִרְחַקַת

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

בְּרוּךְ הוּא, אִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם
מְדוּרוֹ עִם כְּנָסְת יִשְׂרָאֵל. מָה הַטַּעַם? כִּי
יִשְׂרָאֵל הוּא בְּנוֹ הַבְּכוֹר שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שְׁכֵתוֹב בְּנֵי בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. הָאִם זֶה
כְּנָסְת יִשְׂרָאֵל, שְׁכֵתוֹב (משלי א) וְאֵל תִּטּוֹשׁ
תּוֹרַת אֲמֹךְ.

בַּא רְאָה, כֹּל זְמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל רְחוּקִים
מֵהִיכַל הַמַּלְאָךְ, כְּבִיכּוֹל הַגְּבִירָה

מְדוּרוֹ עִם הַגְּבִירָה. וְכֹל זְמַן שְׂאוֹתוֹ בֵּן
לֹא עוֹשֶׂה אֶת רְצוֹן הַמַּלְאָךְ, מִפְּרִיד אֶת
מְדוּרוֹ מִן הַגְּבִירָה.

כִּדְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם כְּנָסְת יִשְׂרָאֵל
— כֹּל זְמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם
מְדוּרוֹ עִם כְּנָסְת יִשְׂרָאֵל. וְכֹל זְמַן שְׂאִין
יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ

עֲמֵהוּן. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּמִטְרוּנִיתָא לָא אֶקְדִּימַת
 קוֹסְטָא לְהַאי בַר, לְאַלְקָאָה לִיה, לְמִיחָךְ בְּאוּרַח
 מִיִּשְׂרָאֵל. בְּגִין דְּמִלְכָּא לָא אֶלְקִי לְבָרִיה לְעֵלְמִין.
 אֶלָּא שְׂבִיק פְּלָא בִידָא דְּמִטְרוּנִיתָא, לְאַנְהָגָא
 הַיּוֹכֵלָא, וְלְאַלְקָאָה בְּרָה, וְלְדַבְּרָא לִיה בְּאוּרַח
 קְשׁוּט, לְקַבְּלִיה דְּמִלְכָּא. (דף ע"ד ע"ב.)

וְרָזָא דְּמִלְכָּה דְּכֶתִיב, (משלי לא) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מְלֶכֶךְ
 מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אָמוֹ (אמו ודאי), דָּא בַת
 שְׁבַע, וְהָא אֶתְמַר כְּתִיב, (משלי י) מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן
 חָכָם יִשְׁמַח אָב וּבֶן כְּסִיל תּוֹנֵת אָמוֹ. תּוֹנֵת אָמוֹ
 וְדָאֵי. חָמִי מַה כְּתִיב, בֶּן חָכָם יִשְׁמַח אָב, בְּעוֹד
 דְּהָאֵי בַר אָזִיל בְּאוּרַח מִיִּשְׂרָאֵל, וְהוּא חֲפִימָא, יִשְׁמַח
 אָב (בְּלָל), דָּא מִלְכָּא קְדִישָׁא לְעֵילָא. יִשְׁמַח אָב
 סְתָם. אֲשֶׁתִּכַּח הָאֵי בַר בְּאוּרַחָא תְּקָלָא, מַה כְּתִיב

לשון הקודש

לְמוֹאֵל מְלֶכֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אָמוֹ, (אמו
 ודאי) זוּ בַת שְׁבַע, וְהָרִי נֶאֱמַר הַכְּתוּב (שם י)
 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶּן חָכָם יִשְׁמַח אָב וּבֶן
 כְּסִיל תּוֹנֵת אָמוֹ. תּוֹנֵת אָמוֹ וְדָאֵי. רָאָה
 מַה כְּתוּב, בֶּן חָכָם יִשְׁמַח אָב. בְּעוֹד
 שֶׁהֵבֵן הָיָה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל וְהוּא חָכָם
 – יִשְׁמַח אָב (בְּלָל), זֶה הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ
 לְמַעַלְהָ. יִשְׁמַח אָב סְתָם. נִמְצָא הֵבֵן הָיָה

הַתְּרַחֵקָה עִמָּהֶם. מַה הַטַּעַם? כִּי הִגְבִּירָה
 לֹא הִקְדִּימָה שְׂבָטָהּ לְבֵן הָזֶה לְהִלְקוֹתוֹ
 כְּדִי לְלַבֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, כִּי הַמֶּלֶךְ לֹא
 מִלְּקָה אֶת בְּנֵי לְעוֹלָמִים, אֶלָּא מִשְׂאִיר
 הַכֹּל בְּיַד הַגְּבִירָה לְהַנְהִיג אֶת הַיּוֹכֵל
 וְלְהִלְקוֹת אֶת בְּנֵיה וְלְהַנְהִיגוּ בְּדֶרֶךְ
 הָאֱמֶת כְּנֶגֶד הַמֶּלֶךְ.

וְסוּד הַדְּבָר – שְׂכַתוּב (משלי לא) דְּבָרֵי

וּבֵן כְּסִיל תּוֹנֵת אָמוֹ. תּוֹנֵת אָמוֹ וְדָאֵי, דָּא כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. וְרָזָא דְמַלְכָּה כְּתִיב, (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵכֶם
שָׁלַחָה אִמְכֶם.

תָּא חָזִי, לָא אֲשַׁתְּכַח חֲדוּתָא קָמִי קְדָשָׁא בְרִיךְ
הוּא, כְּיוֹמָא דְסָלִיק שְׁלֹמֹה לְחַכְמָתָא, וְאָמַר
שִׁיר הַשִּׁירִים. כְּדִין נִהִירוּ אֲנָפוּי דְמִטְרוּנֵיתָא, וְאָתִי
מְלָכָא לְמִשְׁרֵי מְדוּרִיהָ עָמָה. תָּדָא הוּא
דְכְתִיב, (מלכים א ה) וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה וְגו'. מָאִי
וַתֵּרֶב. דְּסִלְקָא שְׁפִירוֹ דְמִטְרוּנֵיתָא, וְאֲתֵרְבִּיאַת
כְּדִרְגָהָא עַל כָּל שְׂאָר דְרִגְוִין, כְּגִין דְּמְלָכָא שְׁוִי
מְדוּרִיהָ בָּהּ. וְכָל כְּדָ לְמָהּ. כְּגִין דְּאֲפִיקַת כְּרָא
חֲכִימָא דָּא לְעֵלְמָא. (ג"א לְמִלְכָּא).

וְכַד אֲפִיקַת לִיהּ לְשְׁלֹמֹה, לְכָל יִשְׂרָאֵל אֲפִיקַת,
וְכִלְהוּ הוּוּ כְּדִרְגְוִין עֲלָאִין וּכְאִין כְּשְׁלֹמֹה (ס"א

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

את מדורו עמה. זהו שפתוב (מלכים-א ד)
וּתֵרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה וְגו'. מה זה וּתֵרֶב?
שְׁעֵלָה הַיְפִי שֶׁל הַגְּבִירָה וְהַתְּגַדְּלָה
כְּדִרְגוּתֶיהָ עַל כָּל שְׂאָר הַדְּרָגוֹת, כִּי
הַמֶּלֶךְ שָׁם אֶת מְדוּרוֹ עִמָּהּ. וְכָל כְּדָ
לְמָהּ? כִּי הוֹצִיאָה אֶת הַבֵּן הַחֹכֵם הַזֶּה
לְעוֹלָם (לְמִלְכָּה).

וּבְשֵׁהוֹצִיאָה אֶת שְׁלֹמֹה, הִיא הוֹצִיאָה

כְּדִרְגָּה כּוֹשְׁלָת - מה כְּתוּב? וּבֵן כְּסִיל
תּוֹנֵת אָמוֹ. תּוֹנֵת אָמוֹ וְדָאֵי, זו כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. וְסוּד הַדְּבָר כְּתוּב, (ישעיה ג)
וּבְפִשְׁעֵיכֶם שָׁלַחָה אִמְכֶם.

כָּא רָאָה, לָא נִמְצְאָת שְׁמַחָה לְפָנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ הַיּוֹם שְׁעֵלָה
שְׁלֹמֹה לְחַכְמָה וְאָמַר שִׁיר הַשִּׁירִים. אִז
הֵאִירוּ פָּנֵי הַגְּבִירָה, וּבָא הַמֶּלֶךְ לְהִשְׁרֹת

בְּשִׁלְמָא). דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי בְּהוּ, וְאַיְנוּן בֵּיהּ.
 וּבְיוֹמָא דְשִׁכְלָל שְׁלֵמָה בֵּיתָא לְתַתָּא, אֲתַקִּינַת
 מִטְרוּנֵיתָא בֵּיתָא לְמַלְפָּא. וְשׂוּי מְדוּרֵיהוֹן בְּחָדָא,
 וְנִהִירוּ אֲנַפְהָא בְּחֻדָּה שְׁלִימוּ. כְּדִין אֲשַׁתְּכַח
 חֻדוּתָא לְכֹלָא, לְעֵילָא וְתַתָּא. וְכָל כֶּךָ לְמָה. כְּגִין
 דְּכְתִיב, מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ, דְּדַבְרַת לֵיהּ
 לְרַעוּתָא דְמַלְפָּא.

וְכַד הָאֵי בַר כְּמָה דְאַמִּינָא, (ס"א דְאַשְׁמֻרִין) לָא
 אֲתַדְבֵּר לְרַעוּתֵיהּ דְמַלְפָּא. כְּדִין הִיא
 עֲרִייתָא דְכֹלָא, עֲרִייתָא דְכָל סְטָרִין דְהָא מַלְפָּא
 פְּרִישׁ מִמִּטְרוּנֵיתָא, וּמִטְרוּנֵיתָא אֲתַרְתַּקַּת
 מֵהִיכְלֵיהּ, וּכְגִין כֶּךָ עֲרִייתָא הִיא דְכֹלָא. וְכִי לָא
 עֲרִייתָא הוּא, מַלְפָּא בְּלָא מִטְרוּנֵיתָא, וּמִטְרוּנֵיתָא
 בְּלָא מַלְפָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, עֲרוֹת אַבִּיךָ וְעֲרוֹת
 אִמְךָ לֹא תִגְלֶה אִמְךָ הִיא. אִמְךָ הִיא וְדָאֵי, וְשִׁרְיָא

לשון הקודש

שְׁהֵנְהִיגָה אוֹתוֹ לְרַצוֹן הַמְּלֶךְ.
 וּכְשֶׁהֲבִין הוּא, כְּמוֹ שְׁאִמְרֵנוּ (שְׁצִירָה),
 אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְרַצוֹן הַמְּלֶךְ, אִזּוּ עֲרוֹת
 הַכֹּל, עֲרוֹת כָּל הַצְּדָדִים, שְׁהֵרֵי הַמְּלֶךְ
 פּוֹרֵשׁ מֵהַגְּבִירָה, וְהַגְּבִירָה הַתְּרַתְּקָה
 מֵהִיכְלוֹ, וּמִשׁוּם כֶּךָ זֹהִי עֲרוֹת הַכֹּל. וְכִי
 אֵין זֹו עֲרוֹה, מְלֶךְ כְּלֵי גְבִירָה, וּגְבִירָה
 כְּלֵי מְלֶךְ? וְעַל זֶה כְּתוּב, עֲרוֹת אַבִּיךָ

לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְכֹלָם הֵיוּ בְּדַרְגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת
 צְדִיקִים בְּשִׁלְמָה (בְּשִׁלּוּם), שֶׁהַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שָׂמַח בָּהֶם, וְהֵם בּוֹ. וּבַיּוֹם שֶׁתִּקְּוֶן
 שְׁלֵמָה אֶת הַבַּיִת לְמִשְׁחָה, תִּקְּנֶה הַגְּבִירָה
 בַּיִת לְמֶלֶךְ, וְשִׁמוֹ מְדוּרָם יַחַד, וְהֵאִירוּ
 כְּנִיָּה בְּשִׂמְחָה וּשְׁלֵמוֹת. אִזּוּ נִמְצְאָה
 שְׂמֵחָה לְכָל, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. וְכָל כֶּךָ
 לְמָה? כִּי כְּתוּב מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ,

עֶמֶד, בְּגִינֵי כֶּךָ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתָהּ.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אֶקִּישׁ יְדֵי וּבִכָּה, וְאָמַר וַיֵּי אֵי אֵימָא
וְגַלִּינָא רָזָא, וַיֵּי אֵי לָא אֵימָא, דִּינִבְדּוֹן
חֲבַרְיָא מְלָה. (יחזקאל יא) אֶהָה יֵי אֱלֹהִים כָּלָה אֶתָּה
עוֹשֶׂה אֶת שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל. מָאֵי אֶהָה. וּמָאֵי כָלָה
אֶתָּה עוֹשֶׂה. אֶלָּא רָזָא דְמְלָה, בְּזִמְנָא דְה' תִּתָּא
אֶתְתְּרַכַּת מִהִיכְלָא דְמַלְכָּא, ה' אֶתְרָא עֲלָאָה בְּגִינָה
מְנַעַת בְּרַכָּתָא. וּכְדִין כְּתִיב, אֶהָה כָּלָה אֶתָּה עוֹשֶׂה.
בְּגִין דְּכֵד אֵיחֵי (נִיֵּא הָאֵי ה') אֶתְמְנַעַת מִבְּרַכָּאן, ה'
אֶתְרָא מְנַעַת לֹון מַכְלָּא. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּבְרַכָּאן
לָא מִשְׁתַּכְּחִי, אֶלָּא בְּאַתְרֵי דְשַׁרְיִין דְּכֵד וְנוֹקְבָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ירמיה כה) יֵי מְפָרוֹם יִשְׂאָג וּמְפָעוֹן
קְדָשׁוֹ יִתֵּן קוּלוֹ שְׂאָג יִשְׂאָג עַל נְוָהוֹ. עַל
נְוָהוֹ מִמָּשׁ. דָּא מְטְרוֹנִיתָא, וְדָא הוּא וְדָאֵי. וּמָאֵי

לשון הקודש

תחתונה התגורשה מהיכל המלך, ה'
אחרת עליונה מונעת ברכותה, ואז
כתוב, אֶהָה כָּלָה אֶתָּה עוֹשֶׂה. משום
שכשהיא (הה' הזאת) נמנעת מברכות, ה'
אחרת מונעת אותם מהכל. מה הטעם?
כי ברכות אינן מצויות, אלא במקום
ששורים זכר ונקבה.

ועל זה כתוב, (ירמיה כה) ה' מְפָרוֹם יִשְׂאָג
וּמְפָעוֹן קְדָשׁוֹ יִתֵּן קוּלוֹ שְׂאָג יִשְׂאָג עַל

וערות אֶמֶד לֹא תִגְלֶה אֶמֶד הִיא. אֶמֶד
היא וְדָאֵי, ושורה עֶמֶד. משום כֶּךָ לֹא
תִגְלֶה עֲרוֹתָהּ.

רַבִּי שִׁמְעוֹן הַקָּיִשׁ יְדֵי וּבִכָּה וְאָמַר: אוֹי
אִם אִמַר וְאִגְלֶה סוּד, אוֹי אִם לֹא אִמַר,
שִׂיאֲבִדוּ הַחֲבֵרִים דְּכֵד. (יחזקאל יא) אֶהָה ה'
אֱלֹהִים כָּלָה אֶתָּה עוֹשֶׂה אֶת שְׂאֵרֵי
יִשְׂרָאֵל. מַה זֶה אֶהָה? וּמַה זֶה כָּלָה אֶתָּה
עוֹשֶׂה? אֶלָּא סוּד הַדְּכָר - בְּזִמְנֵי שְׁה'

אוֹמֵר. אוֹי שֶׁהִתְרַבְּתִי אֶת בֵּיתִי וְכוּ'. בֵּיתִי זְוֹנָא
 דְּמִטְרוּנִיתָא. וְדָא הוּא וְדָאי, עֲרוֹת אַבִּיד וְעֲרוֹת
 אַמְדָּ לֹא תַגְלָה. דְּהָא מִכָּל סְטָרִין עֲרִייתָא הוּא.
 וְכִדִּין, (ישעיה ג) לְבָשׁוּ שָׁמַיִם קַדְרוֹת וְשָׁק הוֹשֵׁם
 פְּסוּתָם דְּהָא אֶתְר אַחֲסַנְת בְּרַכָּאן דְּמִפּוּעִין דְּנִחְלִין
 דְּהוּוּ נְגִידִין וְשִׁקִּין פְּדָקָא חֲזוּ, אֶתְמַנְעוּ.

תַּנִּינָן, כִּד אֶתְפָּרֵשׁ מִלְכָּא מִמִּטְרוּנִיתָא, וּבְרַכָּאן
 לָא מִשְׁתַּכְּחָן, כִּדִּין אַקְרִי ו"י. מָאִי טַעְמָא
 ו"י. דְּתַנִּינָא, רִישָׁא דִּי־סוּד י', דְּהָא יִסוּד ו' זְעִירָא
 הוּא, וְקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא ו' רַבְרָבָא עֲלָאָה. וְעַל
 דָּא כְּתִיב ו'ו' תִּרִין וְוִין כְּתָדָא, וְרִישָׁא דְּהָאִי יִסוּד
 י' הוּא. וְכִד אֶתְרַחַקַת מִטְרוּנִיתָא מִמִּלְכָּא, וּבְרַכָּאן
 אֶתְמַנְעוּ מִמִּלְכָּא, וְזוּוֹנָא לָא אֶשְׁתַּכַּח בְּרִישָׁא
 דִּי־סוּד, נְטִיל ו' עֲלָאָה לְהָאִי רִישָׁא דִּי־סוּד דְּהוּא

לשון הקודש

שְׁנִינָו, כְּשִׁנְפָרְד הַמְלֵךְ מִן הַגְּבִירָה וְאִין
 בְּרָכוֹת מְצוּיוֹת, אֲזַנְקָרָא ו"י. מַה הַטַּעַם
 ו"י? שְׁלֵמְדָנוּ, רֹאשׁ הַיִּסוּד י', שְׁהָרִי יִסוּד
 הוּא ו' קַמְנָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא ו' גְּדוּלָה
 עֲלִיוֹנָה. וְלִבְנֵי כְּתוּב ו"ו, שְׁתֵּי וו"ם בְּאַחַד.
 וְהָרֹאשׁ שֶׁל הַיִּסוּד הִנֵּה הוּא י'.
 וּכְשִׁמְתַּרְחַקַת הַגְּבִירָה מִן הַמְלֵךְ
 וְהַבְּרָכוֹת נִמְנָעוֹת מִן הַמְלֵךְ, וְהַזְוֹנָא לֹא
 נִמְצָא בְּרֹאשׁ הַיִּסוּד, נִטֵּל ו' הָעֲלִיזִין אֶת

נְהוּ. עַל נְהוּ מִמַּשׁ. זוּ הַגְּבִירָה, וְהוּוּ
 וְדָאי. וּמַהוּ אוֹמֵר? אוֹי שֶׁהִתְרַבְּתִי אֶת
 בֵּיתִי וְכוּ'. בֵּיתִי זְהוּ זְוֹנָא הַגְּבִירָה. וְהוּוּ
 וְדָאי עֲרוֹת אַבִּיד וְעֲרוֹת אַמְדָּ לֹא
 תַגְלָה. שְׁהָרִי מִכָּל הַצְּדָדִים זוּ עֲרוּה.
 וְאֲזַ, לְבָשׁוּ שָׁמַיִם קַדְרוֹת וְשָׁק הוֹשֵׁם
 פְּסוּתָם, שְׁהָרִי מְקוּם יִרְשֵׁת הַבְּרָכוֹת
 שֶׁל מַעֲיֹנוֹת הַנְּחָלִים שֶׁהֵיוּ שׁוֹפְעִים
 וּמִשְׁקִים כְּרָאוּי, נִמְנָעוּ.

וְ, וְנָגִיד לִיה לְגַבִּיה, בְּדִין הוּא וְ, וְי לְכָלֵא,
לְעֵלְאִין וְתַתְּאִין.

וְעַל דָּא תַנִּינָן, מִיּוֹמָא דְאֶתְתַּרִּיב יְרוּשָׁלַם, בְּרַכָּאן
לָא אֶשְׁתַּבַּחוּ בְּעֵלְמָא, וְלִית לָךְ יוֹם דְּלָא
אֶשְׁתַּבַּח בֵּיה לְוֹטִין, דְּהָא בְּרַכָּאן אֶתְמַנְעוּ בְּכָל
יוֹם. אָמַר לִיה, אִי הָבִי, אִוִי אִוִי הוֹי, (נ"א אוּוה) מֵהוּ.

אָמַר לִיה, בַּד מְלָה תְלִיא בְתַשׁוּבָה, וְלָא תִיַיבִין,
בְּדִין ה' עֵלְאָה נָטִיל לֹון, וְאֶנְגִיד לְוָאוּ וְ,
לְגַבִּיה, (דף ע"ה ע"א) בְּגִין דְּלָא תִיַיבִין, בְּדִין אֶקְרִי הוֹי.
הוֹי בַּד אֶסְתַּלַּק מִלְכָּא לְעֵילָא לְעֵילָא, וְצוּוּחִין בְּנִי
נָשָׂא וְלָא אֶשְׁגַּח בְּהוּ. וְהָהוּא עֵלְאָה אֶהִיָּה טְמִירָא,
סְלִיק לֹו, וְי לְגַבִּיה, בְּגִין דְּלָא אֶתְקַבִּיל צְלוּתִיה,
בְּדִין אֶקְרִי אִוִי, דְּהָא א' סְלִיק לְגַבִּיה דְּו' וְי. (ס"א
דְּהוּא א' סְלִיק גַּבִּיה לְה' לֹו לִי) וּבְדִין תַּשׁוּבָה לָא אֶשְׁתַּבַּח.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

שְׂבִיבִים, אִז ה' הַעֲלִינָה נּוֹשְׁלַת אוֹתָם
וּמִשְׁפִּיעָה לְוָאוּ וְי אֵלֶיהָ, בִּי לָא
שְׂבִיבִים, וְאִז נִקְרָא הוֹי. הוֹי פְּשֵׁה־סְתַלַּק
הַמְלַךְ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְצוּוּחִים בְּנִי
אָדָם וְאִין מִשְׁגִּיחַ בְּהֵם. וְאוֹתוֹ הַעֲלִיז
אֶהִיָּה הוּא הַטְּמִירָא, מַעְלָה לֹו, וְי אֵלֶיךָ,
בִּי לָא הַתְּקַבִּלָה תְּפִלָּתוֹ, אִז נִקְרָא אִוִי,
שְׁהִירֵי א' עוֹלָה לֹו וְי, (שְׁהִירֵי א' עוֹלָה לְה' לֹו
לִי) וְאִז אִין מְצוּיָה תַשׁוּבָה, וְלִכּוֹן

הַרְאֵשׁ הַזֶּה שֶׁל הַיְסוּד, שֶׁהוּא י',
וּמִשְׁפִּיעוֹ אֵלָיו, וְאִז הוּא וְי, וְי לְכָל,
לְעֵלְיוֹנִים וְלְתַתְּוֹנִים.

וְעַל זֶה שֶׁנִּינּוּ, מִיּוֹם שֶׁחֲרַבָּה יְרוּשָׁלַם
לָא נִמְצְאוּ בְּרַכּוֹת בְּעוֹלָם, וְאִין לָךְ יוֹם
שֶׁלֹא מְצוּיִים בּוֹ קְלָלוֹת, שֶׁהֲרִי הַבְּרַכּוֹת
מְנוּעוֹת בְּכָל יוֹם. אָמַר לֹו, אִז כָּד: אִוִי,
אִו: הוֹי. (אוּוה) מֵה הוּא?

אָמַר לֹו, בְּשֶׁהֲדַבֵּר תְּלֹוּי בְתַשׁוּבָה וְלָא

וְעַל דָּא אֶסְתַּלַּק מֵאֲלִין אֲתָוּוֹן ה', דְּהָא בְּתִשְׁבָּה
לֹא תִלְיָא.

וְדָאֵי כִּד אֶסְגִּיאוּ חוּבֵי עֲלָמָא טַפִּי, וּתְשׁוּבָה הָוָה
תִּלְיָא בְּקַדְמֵיתָא, וְלֹא בָּעוּ, כְּדִין אֶסְתַּלַּק ה',
וְא' סָלִיק לִו' יו"ד לְגַבִּיחָא, וְאֶקְרִי אוּי. וְכִד חֲרִיב פִּי
מִקְדָּשָׁא, וּתְשׁוּבָה אֶסְתַּלַּקְתָּ (וְלֹא מְעַלְיָא), כְּדִין צְוּחוּ
וְאָמְרוּ, (ירמיה ו) אוּי לָנוּ כִּי פָּנָה הַיּוֹם. מָאֵי כִּי פָּנָה
הַיּוֹם. דָּא הוּא יוֹמָא עֲלָאָה, דְּאֶקְרִי תְשׁוּבָה,
דְּאֶסְתַּלַּק וְאֲתַעְבֵּר, וְלֹא שְׂבִיחָה. הַהוּא יוֹמָא
דְּאֶשְׁתַּמּוּדַע, לְפִשְׁטָא יְמִינָא לְקַבְלָא חֲיִיבּוֹן, וְהָא
אֲתַפְנִי מִכְּלָא, וְלֹא אֶשְׁתַּכַּח, וְעַל דָּא אָמְרוּ אוּי,
וְלֹא הוּי. פִּי יַנְטוּ צְלִילֵי עֶרֶב, דְּהָא אֲתִיְהִיב רְשׁוֹ
לְרַבְרַבֵּי מִמָּנָן דְּשָׂאָר עַמּוּן, לְמִשְׁלַט עֲלִייהוּ.

לשון הקודש

היום. מה זה כִּי פָּנָה הַיּוֹם? זהו הַיּוֹם
הַעֲלִיּוֹן, שֶׁנִּקְרָא תְשׁוּבָה, שֶׁהִסְתַּלַּק וְעֵבֵר
וְלֹא מְצוּי. אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁנּוֹדַע, לְפִשְׁט
הַיָּמִין כְּנֶגֶד הַרְשָׁעִים, וְהָרִי הַתְּפִנָּה
מִהַכֵּל וְלֹא נִמְצָא, וְלִכֵּן אָמְרוּ אוּי וְלֹא
הוּי. כִּי יַנְטוּ צְלִילֵי עֶרֶב, שֶׁהָרִי נִתְּנָה
רְשׁוֹת לְגְדוּלֵי הַמְּמַנִּים שֶׁל שָׂאָר הָעַמִּים
לְשַׁלַּט עֲלֵיהֶם.

הִסְתַּלַּקָה מִקְּדוּשָׁתוֹת הַלָּלוּ ה', שֶׁהָרִי
לֹא תִלְוִי בְּתִשְׁבָּה.
וְדָאֵי כְּשֶׁהִתְרַבּוּ יוֹתֵר חֲטָאֵי הָעוֹלָם,
וּתְשׁוּבָה הֵיחָדָה תִּלְוִיָּה בְּרֵאשׁוֹנָה וְלֹא
רְצוּ, אֲזִי הִסְתַּלַּקָה ה', וְא' הִעֲלֶתָה אֶת ו'
וְיו"ד אֲלִיו, וְנִקְרָא אוּי. וְכִשְׁחֲרַב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְהִתְשׁוּבָה הִסְתַּלַּקָה (וְלֹא מְעַלָּה),
אֲזִי צְוּחוּ וְאָמְרוּ, (ירמיה ו) אוּי לָנוּ כִּי פָּנָה

תָּאנָא, סָלִיק ו' לְעִילָא לְעִילָא, וְהִיכָלָא אֶתְוֹקֵד,
 וְעָמָא אֶתְגָּלִי, וּמְטָרוֹנִיתָא אֶתְתָּרְכַת,
 וּבִיתָא אֶתְתָּרְכַת. לְבִתָּר פֶּד נָחִית ו'ו' לְאֶתְרִיה,
 אֲשֵׁנַח בְּבִיתֶיה וְהָא אֶתְתָּרִיב, בְּעֵי לְמְטָרוֹנִיתָא,
 וְהָא אֶתְרַחֲקַת וְאֶזְלַת. חָמָא לְהִיכָלִיה, וְהָא
 אֶתְוֹקֵד. בְּעָא לְעָמָא, וְהָא אֶתְגָּלִי. חָמָא לְבִרְפָּאן
 דְנִחְלִין עֲמִיקִין דְּהוּוּ נְגִדִין, וְהָא אֶתְמַנְעוּ. פְּדִין
 כְּתִיב, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא יי' אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא
 לְבָבִי וּלְמַסְפַּד וּלְקַרְחָה וּלְחַגוֹר שָׁק. וּכְדִין לְבָשׁוּ
 שָׁמַיִם קַדְרוֹת.

פְּדִין ו' ה' (ס"א ו' י') אֶתְנַגִּיד חַד לְקַבִּיל חַד. וְה'
 עֲלָאָה, נְגִיד מְבוּעֵי לְסִטְרָא אַחְרָא, וּבִרְפָּאן
 לָא מְשִׁתְּפַחֵן. דְּהָא דְכַר וְנוֹקְבָא לָא אֲשִׁתְּכַחוּ, וְלָא
 שְׂרִיזִין פְּתָרָא. פְּדִין (ירמיה כה) שָׂאג יִשָּׂאג עַל גִּוְהוּ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְמַדְרֵנוּ, עֲלָתָה ו' לְמַעְלָה לְמַעְלָה,
 וְהִיכָל גְּשֻׁרָה, וְהָעַם גְּלָה, וְהַגְּבִירָה
 גְּרָשָׁה, וְהַבֵּית גְּחָרְב. אַחַר כֵּן שִׁירְד ו'ו'
 לְמַקּוּמוֹ, הַשְּׂגִיחַ עַל בֵּיתוֹ וְהִנֵּה חָרְב,
 בְּקִשׁ אֶת הַגְּבִירָה, וְהִנֵּה הַתְּרַחֲקָה
 וְהִלְכָה. רָאָה אֶת הַיְכָלוֹ, וְהִנֵּה גְּשֻׁרָה.
 בְּקִשׁ אֶת הָעַם, וְהִנֵּה גְּלָה. רָאָה אֶת
 בְּרֻכּוֹת הַנְּחָלִים הָעַמְקִים שֶׁהָיוּ שׁוֹפְעִים,

וְהִנֵּה נִמְנְעוּ. וְאֵז כְּתוּב, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא ה'
 אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבָבִי
 וּלְמַסְפַּד וּלְקַרְחָה וּלְחַגוֹר שָׁק. וְאֵז לְבָשׁוּ
 שָׁמַיִם קַדְרוֹת.
 אֵזִי ו' ה' (י) נִמְשָׁכּוּ אַחַד כְּנַגַּד הָאֶחָד,
 וְה' הַעֲלִינָה הַשְּׂפִיעָה אֶת הַמַּעֲיִנוֹת לְצַד
 הָאֶחָד, וְהַבְּרֻכּוֹת לָא נִמְצְאוּ, שְׁחָרִי לָא
 נִמְצְאוּ הַזִּכָּר וְהַנְּקֵבָה וְלָא שְׁרוּזִים

בָּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּבָכָה רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, בְּכִיָּה תְקִיעָא בְּלִבָּי מִסְטָרָא חָדָא,
וְחֲדוּתָא בְּלִבָּי מִסְטָרָא אֲחֵרָא. דִּהָא שְׁמַעְנָא
מְלִין, דִּלָּא שְׁמַעְנָא עַד הַשְּׁתָּא, וּפְאָה חוֹלְקֵי.

עֲרוֹת אִשְׁת אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה, (ויקרא ח"י) מָאן אִשְׁת
אָבִיךָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא תַנִּינֵן, כָּל
מְלוֹי דְאֹרִייתָא סְתִים וְגַלְיָא, כְּמָה דְשָׂמָא קַדִּישָׁא
סְתִים וְגַלְיָא, אֹרִייתָא דִּהִיא שְׂמָא קַדִּישָׁא, הָכִי
נְמִי סְתִים וְגַלְיָא. הָכָא כֻּלָּא בְּאַתְנַלְיָא, יְדִיעָא
סְתִים כְּמָה דְאֹקִימָנָא.

וְהֵאֵי קָרָא הָכִי הוּא, אִשְׁת אָבִיךָ: תָּאנָא, כָּל
זְמָנָא דְמִטְרוּנִיתָא אִשְׁתַּכַּחַת בְּמִלְכָּא,
וַיִּנְקָא לָךְ, אֶקְרִי אִמְךָ. הַשְּׁתָּא דְאַתְנַלְיָא עִמְךָ
וְאַתְרַחַקַת מִן מִלְכָּא, אִשְׁת אָבִיךָ אֲתִקְרִי. אַנְתּוּ

לשון הקודש

דְבָרֵי הַתּוֹרָה נִסְתָּר וְנִגְלָה, כְּמוֹ שֶׁהֵשֵׁם
הַקְּדוּשׁ נִסְתָּר וְנִגְלָה, הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שֵׁם
קְדוּשׁ, כִּדְ נִגְלָה גַם נִסְתָּר וְנִגְלָה. כָּאֵן הַכֹּל
בְּנִגְלָה, יְדִיעָה נִסְתָּרַת כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ.
וְהַפְּסוּק הַזֶּה הוּא כֵּן: אִשְׁת אָבִיךָ –
לְמַדְנֵן, כָּל זְמַן שֶׁהִגְבִּירָה נִמְצָאת עִם
הַמֶּלֶךְ וְהִיא מֵינִיקָה אוֹתָךְ, נִקְרָאת אִמְךָ.
בְּעַת שֶׁנִּגְלְתָה עִמְךָ וְהִתְרַחַקָה מִן הַמֶּלֶךְ,

כָּאֵהָר. אִזִּי שָׂאג וְשָׂאג עַל גְּוָהוּ. בָּכָה
רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּבָכָה רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּכִיָּה תְקוּעָה בְּלִבִּי מִצַּד
אַחַד, וְשִׁמְחָה בְּלִבִּי מִצַּד אֲחֵר, שְׁהִרִי
שְׁמַעְתִּי דְבָרִים שְׁלֹא שְׁמַעְתִּי עַד עַתָּה.
אֲשֶׁרִי חֲלָקִי!
עֲרוֹת אִשְׁת אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה. מִי זוֹ אִשְׁת
אָבִיךָ? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִרִי שְׁנִינֵנו, כָּל

הַיָּא דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא לָא אֲתַפְטֶרַת בְּתְרוּכִין מְנִיָּה,
אֲנִתְתִּיָּה הַיָּא וְדָאֵי. בְּמָה דְכְּתִיב, ^(ישעיה ג) כֹּה אָמַר
יְיָ אֵי זֶה סֵפֶר פְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיָּה. אֵלָּא
וְדָאֵי אֲנִתּוּ הַיָּא דְּמַלְכָּא, אַף עַל גַּב דְּאֲתַגְלִיָּיא.

וְעַל דָּא פְּקִיד עָלָה תְּרֵי זְמַנֵּי, פִּד יִתְבָּא בְּמַלְכָּא
בְּזוּזָא חַד, וְאֲתַקְרִי אַמְדָּ, דְכְּתִיב עֲרוֹת אַמְדָּ
לָא תַגְלִיָּה, לָא תַעֲבִיד דִּיתְרַחֲקוּן דָּא מִן דָּא,
וְתַשְׁתַּלַּח עַל חוּבְדָּ, בְּמָה דְכְּתִיב, ^(ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵכֶם
שְׁלַחְה אֲמַכֶּם. וְחַד, פִּד הַיָּא בְּגִלוּתָא עַמְדָּ,
וְאֲתַגְלִיָּיא מַהִיכְלָא דְּמַלְכָּא, וְאֲתַקְרִי אֲנִתּוּ דְּמַלְכָּא.
אַף עַל גַּב דְּאֲתַרְחַקַת מְנִיָּה לָא תַעֲבִיד בְּגִין דְּתַעֲדֵי
מִבִּינְדָּ, וְיִשְׁלִטוּן בְּדָ שִׁנְאָדָּ, וְלָא תַסְתַּמֵּר עַלְדָּ
בְּגִלוּתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב עֲרוֹת אִשְׁת אַבִּיד לָא
תַגְלִיָּה. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין כִּי עֲרוֹת אַבִּיד הַיָּא. אַף

לשון הקודש

תַעֲשֶׂה שִׁיתְרַחֲקוּן זֶה מִזוּ וְתַשְׁלַח עַל
חַמְדָּ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחְה
אֲמַכֶּם. וְאַחַד כְּשֶׁהִיא בְּגִלוּת עַמְדָּ
וְגִלְתָּה מַהִיכְל הַמְלָךְ, וְנִקְרָאת אִשְׁת
הַמְלָךְ. אַף עַל גַּב שֶׁהִתְרַחַקָה מִמֶּנּוּ, אַל
תַעֲשֶׂה כְּדֵי שֶׁתִּזְוֶה מִבִּינְדָּ וְיִשְׁלִטוּן בְּדָ
שׁוּנְאָדָּ, וְלֹא תִשְׁמַר עֲלֶיךָ בְּגִלוּת. וְהוּ
שְׁכָתוּב עֲרוֹת אִשְׁת אַבִּיד לָא תַגְלִיָּה. מָה
הַטַּעַם? מִשּׁוֹם כִּי עֲרוֹת אַבִּיד הוּא. אַף

הַיָּא נִקְרָאת אִשְׁת אַבִּיד. אִשְׁת הַמְלָךְ
הַקְדוּשׁ לָא נִפְטֶרַת בְּגִרוּשִׁין מִמֶּנּוּ, הַיָּא
וְדָאֵי אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב ^(שם ג) כֹּה אָמַר
ה' אֵי זֶה סֵפֶר פְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר
שְׁלַחְתִּיָּה. אֵלָּא וְדָאֵי שֶׁהִיא אִשְׁת הַמְלָךְ,
אַף עַל גַּב שֶׁגִלְתָּה.

וְלִכְּזֵן צִוָּה עֲלֶיךָ פְּעֻמִּים – בְּשִׁישְׁבָה עִם
הַמְלָךְ בְּזוּזָא אַחַד, וְנִקְרָאת אַמְדָּ,
שְׁכָתוּב עֲרוֹת אַמְדָּ לָא תַגְלִיָּה, אַל

עַל גַּב דְּאִתְרַחֲקַת מִן מַלְכָּא, אֲשַׁנְחוּתָא דְּמַלְכָּא
 בַּה תְּדִירָא, וּבִעֵינָא לְאַסְתַּמְרָא לְקַבְּלָה יַתִּיר, וְלֹא
 תִּיחֹב לְגַבָּה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (דברים כג) כִּי יִי אֱלֹהֶיךָ מִתְּהִלָּךְ
 בְּקֶרֶב מִחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְגו'. כִּי יִי אֱלֹהֶיךָ: דָּא
 שְׂכִינְתָּא, דְּאֲשַׁתְּכַחַת בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, וְכָל שְׁכֵן
 בְּגָלוּתָא, לְאַנְנָא עֲלִיָּהוּ תְּדִירָא מִכָּל סְטָרִין, וּמִכָּל
 שְׂאֵר עַמִּין, דְּלֹא יִשְׁיִצוּן לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל.

דְּתַנִּיָּא, לֹא יִבְלִין (דף ע"ה ע"ב) שְׁנֵיאֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל
 לְאַבְאָשָׁא לְהוּ, עַד דְּיִשְׂרָאֵל מִחֲלִישִׁין
 חִילָא דְּשְׂכִינְתָּא מִקְמִי רַבְרַבִּי מִמָּנָן דְּשְׂאֵר עַמִּין.
 כִּדִּין יִבְלִין לְהוֹן שְׁנֵיאֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, וְשִׁלְטִין עֲלִיָּהוּ,
 וְגִזְרִין עֲלִיָּהוּ כַּמָּה גִזְרִין בִּישִׁין. וְכַד אֵינּוֹן תִּיבִין
 לְקַבְּלָה, הִיא מְתַבְּרַת חִילָא וְתוֹקְפָא דְּכָל אֵינּוֹן
 מִמָּנָן רַבְרַבִּין, וְתַבְּרַת חִילָא וְתוֹקְפָא דְּשְׁנֵיאֵיהוֹן
 דְּיִשְׂרָאֵל, וְאִתְפָּרְעָא לְהוּ מִכָּלֵא.

לשון הקודש

תמיד מכל הצדדים ומכל שאר העמים
 כדי שלא ישמידו את ישראל.
 שְׁלֹמֹדְנוּ, לא יכולים שונאיהם של
 ישראל להזיק להם עד שישראל
 מחלישים בם השכינה מלפני גדולי
 הממנים של שאר העמים, ואז יכולים
 להם שונאי ישראל ושולטים עליהם

על גב שהתרחקה מן המלך, בה
 השגחת המלך תמיד, וצריך להשמר
 בנגדה יותר ולא תחטא אליה.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (דברים כג) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ
 מִתְּהִלָּךְ בְּקֶרֶב מִחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְגו'. כִּי ה'
 אֱלֹהֶיךָ - זו השכינה שנמצאת עם
 ישראל, וכל שכן בגלות, להגן עליהם